

**Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E**

05 decembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Cazacu Veaceslav în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 septembrie 2016, în cauza penală în privința lui

Gurschi Sergiu xxxx,

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 12.03.2016 - 12.04.2016;

Instanța de apel: 18.05.2016 - 27.09.2016;

Instanța de recurs: 18.10.2018 - 05.12.2018

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 12 aprilie 2016, Gurschi Sergiu a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.264 alin.(3), lit. b) Cod penal, *cu aplicarea art. 364¹ Cod de procedură penală*, la 4 (patru) ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 (trei) ani, cu deducerea din termenul pedepsei închisorii a perioadei reținerii de la 15 decembrie 2015 până la 14 ianuarie 2016.

În temeiul art. 90 Cod penal, pedeapsa cu închisoare stabilită s-a suspendat condiționat pe un termen de probă de 4 (patru) ani și nu va fi executată dacă inculpatul în termenul de probă nu va comite noi infracțiuni, totodată obligându-l pe Gurschi Sergiu să nu-și schimbe domiciliul fără consimțământul organului competent și să repare prejudiciul adjudecăt prin prezenta sentință într-un termen ce nu va depăși 30 zile de la devenirea definitivă a sentinței.

Acțiunea civilă înaintată de succesorul victimei Klineva Alina a fost admisă parțial și s-a dispus încasarea de la Gurschi Sergiu în folosul acesteia suma de 42796 (patruzeci și două mii șapte sute nouăzeci și șase) lei cu titlu de prejudiciu material, suma de 50000 (cincizeci mii) lei - prejudiciul moral cauzat și suma de 5000 (cinci mii) lei, cheltuieli de asistență juridică, iar în total suma de 97796 (nouăzeci și șapte mii șapte sute nouăzeci și șase) lei, în rest pretențiile au fost respinse.

2. Potrivit sentinței s-a constatat că, la 15 decembrie 2015, aproximativ la ora 18.00, conducând autoturismul de model Dacia Logan, cu numărul de înmatriculare xxxx (taxi 14222) și deplasându-se pe str. Meșterul Manole, mun. Chișinău din direcția str. Ciocana spre str. Voluntarilor, mun. Chișinău, nu a manifestat prudență sporită la trafic, nu a apreciat corect situația rutieră în care se afla autovehiculul, nu a luat în considerație starea lucrurilor în traficul rutier ce reflectă gradul de protecție a participanților la el împotriva accidentelor și consecinței acestora, nu a ținut permanent seama de totalitatea factorilor ce caracterizează condițiile rutiere, existența unor obstacole pe sectoarele drumului, intensitatea și nivelul de organizare a traficului rutier, de care urma să țină cont în vederea determinării vitezei, benzii de circulație, prin ce a încălcat cerințele art. 45 pct. pct. 1) și 2) din Regulamentul Circulației Rutiere, potrivit cărora conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția, dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase, starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii, situația rutieră, iar în cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului, astfel încât, manifestând imprudență în trafic și ajungând la trecerea nedirijată pentru pietoni, pe marcajul rutier orizontal longitudinal, în zona de acțiune a indicatoarelor rutiere, a tamponat pietonul Gaiman Ivan, care traversa partea carosabilă regulamentară, de la stânga spre dreapta relativ deplasării autoturismului.

În rezultatul impactului pietonul Gaiman Ivan s-a ales cu leziuni corporale și în scurt timp a decedat. Conform raportului de expertiză medico-legală nr. 203D/2682 din 14 ianuarie 2016, moartea lui Gaiman Ivan, a survenit la 15 decembrie 2015, ora 20.35, în rezultatul șocului traumatic și hemoragic, cauzat de traumă asociată a capului, cutiei toracice, abdomenului și bazinului.

3. Împotriva sentinței a depus apel procurorul, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatului să-i fie stabilită pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 4 (patru) ani, cu executarea în penitenciar de tip deschis, cu privarea de drepturile de conducere a mijlocului de transport pe un termen de 4 (patru) ani.

În motivarea apelului a declarat că, la stabilirea pedepsei nu a luat în considerație faptul că Gurschi Sergiu a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 264 alin.(3), lit. b) Cod penal, din lipsa totală de prudență la trafic și manifestarea criminală a neglijenței față de obligațiile ce-i revin la trafic, iar aplicarea pedepsei prea blânde nu va atinge scopul de reeducare a făptuitorului consfințit de legea penală, de instanța de fond fiind neglijat prevederile art. art. 2, 7 și 75 Cod penal, astfel în rezultat Gurschi Sergiu ar putea comite alte infracțiuni analogice la trecerea unei perioade scurt de timp. Anume stabilirea unei pedepse principale sub formă de

închisoare pe un termen de 4 ani, pe care ar executa-o real, cu privarea de dreptul de a conduce mijloacele de transport pe un termen de 4 ani ar putea crea condiții reale ca inculpatul pe viitor să nu mai săvârșească infracțiuni analogice în acest mod atingându-se scop propus de legea penală în art. art. 61 Cod penal.

3.1. Sentința în cauză a fost atacată cu apel și de către succesorul părții vătămate Klineva Alina, care a solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, cu stabilirea unei pedepse mai aspre inculpatului, cu admiterea acțiunii civile integral.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 septembrie 2016, au fost admise apelurile declarate, casată parțial sentința instanței de fond în partea pedepsei și în partea încasării prejudiciului moral și pronunțată o nouă hotărâre, prin care inculpatului Gurschi Sergiu i-a fost numită în baza art. 264 alin.(3) lit. b) Cod penal, pedeapsă de 4 (patru) ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 (trei) ani.

Prin aceeași decizie, s-a dispus încasarea din contul lui Gurschi Sergiu în beneficiul succesului părții vătămate prejudiciul moral în sumă de 200 000 (două sute mii) lei.

În rest, dispozițiile sentinței au fost menținute.

4.1. Colegiul penal a considerat necesar de admis acțiunea civilă înaintată de către succesorul părții vătămate Klineva Alina și de încasat de la Gurschi Sergiu dauna morală în contul acesteia suma de 200 000 (două sute) mii lei, considerând ca fiind exagerată suma pretinsă de ultima în mărime de 300 mii (trei sute mii), ținând cont în acest sens și de practica CEDO privitor la modul de încasare a prejudiciului moral (Opinia comună privind satisfacția echitabilă //Buletinul CSJ a RM8-9/24, 2012), cât și de prevederile art. art.1423 Cod Civil, conform căruia, mărimea compensației pentru prejudiciul moral se determină de către instanța judecătorească reieșind din caracterul și gravitatea suferințelor psihice și fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al autorului prejudiciului, (dacă vinovăția este condiție a răspunderii), și de măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate. Caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice le apreciază instanța judecătorească, luând în considerație circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul (locul, timpul, vârsta etc.), precum și statutul social al persoanei vătămate. Mărimea prejudiciului moral nu depinde de mărimea prejudiciului material.

Astfel, Colegiul a constatat că, prin infracțiune părții vătămate i-au fost cauzate mari suferințe psihice, deoarece în rezultatul accidentului rutier a decedat tatăl ei, dânsa a suportat toate cheltuielile pentru funeralii, inculpatul neparticipând prin nimic la repararea acestor daune.

Referitor la stabilirea pedepsei, Colegiul a ținut cont de circumstanțele reale și personale și anume, că dânsul este fără antecedente penale, caracterul și gradul

prejudiciabil al infracțiunii comise, infracțiunea prevăzută de art. 264 alin.(3), lit. b) Cod penal este una gravă, de lipsa circumstanțelor agravante și prezența celor atenuante, cât și comportamentul lui în timpul urmăririi penale, judecării cauzei în instanța de fond și a celei de apel, de faptul că nu a restituit succesorului părții vătămate prejudiciul cauzat prin infracțiune și toate acestea, că dânsul a comis accidentul rutier la trecerea de pietoni, astfel manifestând o sfidare totală a regulilor de circulație, conform cărora în zona trecerilor de pietoni conducătorul auto trebuie să cedeze trecerea pietonilor, să manifeste prudență sporită și toate acestea, în ansamblu, indică la aceea că îndreptarea și reeducarea inculpatului este imposibilă fără izolarea lui reală de libertate și a dispus numirea unei pedeapse sub formă de închisoare pe un termen de 4 (patru) ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 (patru) ani, cu executarea în penitenciare de tip deschis, or, potrivit art. 72 alin. (2) Cod penal, în penitenciare de tip deschis execută pedeapsa persoanele condamnate la închisoare pentru infracțiuni săvârșite din imprudență.

5. La 08.10.2018, avocatul Cazacu Veaceslav a declarat recurs ordinar în numele inculpatului, solicitând casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea sentinței primei instanțe, pe motiv că pedeapsa aplicată lui Gurschi Sergiu este prea aspră, iar prejudiciul moral dispus întru încasarea în beneficiul părții vătămate reprezintă o sumă exagerată.

6. Asupra recursului procurorul a depus referință, prin care a pledat întru inadmisibilitatea acestuia, deoarece a fost depus peste termen.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în baza materialelor din dosar, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia ca fiind declarat peste termen din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 422 Cod de procedură penală, *termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.*

După cum rezultă din materialele dosarului, cauza penală a fost judecată în ordine de apel cu participarea inculpatului Gurschi Sergiu și a avocatului acestuia, Gafton Mihai, dispozitivul deciziei fiind pronunțat la 27.09.2016, cu înștiințarea acestora că decizia motivată va fi pronunțată la 25.10.2016 (f.d. 33-36, vol, II).

Conform procesului-verbal al ședinței de judecată, la 25.10.2016, partea motivatoare a deciziei a fost pronunțată în lipsa lui Gurschi Sergiu, însă în prezența inclusiv și a avocatului său, Gafton Mihai (f.d. 36, vol. II), iar conform recipisei, copia hotărârii a fost primită de către avocat în aceeași zi (f.d. 45, vol. II).

Prin urmare, aceste momente certifică faptul că termenul de 30 de zile de contestare cu recurs ordinar al deciziei instanței de apel stabilit de art. 422 Cod de procedură penală nu a fost respectat, deoarece recursul ordinar a fost declarat de către avocat în numele inculpatului abia la 08.10.2018 și astfel, Colegiul penal consideră că recursul a fost depus peste termen, or, termenul de recurs este absolut și are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar recursul declarat după expirarea termenului se va respinge ca fiind

declarat peste termen, deoarece legea procesual-penală ce reglementează procedura examinării recursului ordinar, nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului.

În atare împrejurări, termenul de declarare a recursului împotriva deciziei instanței de apel a expirat la 25.11.2016, iar atât inculpatul cât și avocatul său au avut reala posibilitate de a face cunoștință cu materialele cauzei penale și de a declara recurs în termenul stabilit de lege.

În această ordine de idei, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție consideră, că recursul ordinar declarat de avocat în numele inculpatului este inadmisibil, ca fiind declarat peste termen.

8. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) și alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Cazacu Veaceslav în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 septembrie 2016, în cauza penală în privința lui Gurschi Sergiu, deoarece este declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 28 decembrie 2018.

Președinte:

Iurie Diaconu

Judecători:

Liliana Catan

Ion Guzun